30/12/2018

Το νέο έτος θα φέρει “δώρα” (;) για την Εκκλησία της Ελλάδος

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Με την έλευση του 2019 η Εκκλησία θα κληθεί να ολοκληρώσει τις συνομιλίες της με το κράτος και να αντιμετωπίσει και τις προκλήσεις των προτάσεων που έπεσαν στο τραπέζι από τις αρχές του Νοεμβρίου.

Η Ιεραρχία θα κληθεί να εγκρίνει ή να απορρίψει τις αλλαγές που σε εκκλησιαστικό και πολιτικό επίπεδο δημιούργησαν εντάσεις, καταγγελτικές διαθέσεις αλλά και προβληματισμούς για το τι θα ακολουθήσει μια τέτοια απόφαση της κυβέρνησης να παρέμβει τόσο πολύ στο εσωτερικό της εκκλησίας με ιστορικές αποφάσεις και αλλαγές.

Κλήρος εντός η εκτός μισθολογίου του Δημοσίου

Η πρόταση του σχεδίου για την έξοδο, δέκα χιλιάδων ιερέων από την Ενιαία Αρχή Πληρωμών, η αξιοποίηση της εκκλησιαστικής περιουσίας αλλά και η εισαγωγή της θρησκευτικής ουδετερότητας στο ελληνικό Σύνταγμα, παραμένουν τα αγκάθια στις συνομιλίες Εκκλησίας Κράτους αλλά και η πέτρα του σκανδάλου ανάμεσα στην ηγεσία της Εκκλησίας και του Κλήρου, με αντίκτυπο και στο λαό.

Ένα βασικό θέμα μεγίστης στρατηγικής σημασίας όμως, παραμένει και το μυστήριο στις σχέσεις Φαναρίου, Εκκλησίας της Ελλάδος, το οποίο η Εκκλησία καλείται να διαχειριστεί, ειδικά τώρα, πιο προσεχτικά από ποτέ, αφού η προωθούμενη συμφωνία δημιούργησε ακόμη μεγαλύτερη ένταση στις σχέσεις.

Οι μητροπολίτες Ναυπάκτου, Πατρών, Κορίνθου, ο πρόεδρος του Ιερού Συνδέσμου Κληρικών Ελλάδος (ΙΣΚΕ), νομικοί και πανεπιστημιακοί, χτενίζουν τα δεκαπέντε σημεία του προσυμφώνου, με δυσκολίες και σχολαστικότητα θα έλεγε κανείς αφού στα μέσα του 2019 εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί ο διάλογος για τα φλέγοντα θέματα.

Σύμφωνα με πληροφορίες η Ιεραρχία όρισε στην επιτροπή κόκκινες γραμμές, μια εξ αυτών είναι η μισθοδοσία του Κλήρου αν και οι φόβοι ότι η κυβέρνηση μπορεί και να προχωρήσει μονομερώς στο σχέδιο αποχώρησης του κλήρου από το Δημόσιο, είναι εμφανείς.

Η μόνη σωτηρία των αλλαγών αυτών φαίνεται να κρύβεται πίσω από τις εκλογές του 2019 αφού η κυβέρνηση θα αναγκαστεί να παγώσει το σχέδιο προκειμένου ενδεχομένως να μην δημιουργήσει χασούρα στο εκλογικό αποτέλεσμα.

Ο σάλος που δημιούργηθηκε γι αυτό το θέμα, φαίνεται να έβαλε σε σκέψεις τον Πρωθυπουργό, ο οποίος θα μπορούσε προεκλογικά ίσως να αξιοποιούσε τα χρήματα που θα εξοικονομούσε από τους μισθούς του Κλήρου σε άλλα κονδύλια.

Ο Αρχιεπίσκοπος, έχει πολύ ιδιαίτερη στρατηγική όμως χαράξει, χωρίς δηλώσεις αλλά πολύ έξυπνα άφησε την Ιεραρχία να πάρει τις τελικές αποφάσειςτην ώρα που οι κληρικοί καταγγέλλουν ότι η συμφωνία είναι πρόχειρη και έχει πολλές ασάφειες.

Άλλο αγκάθι η εκκλησιαστική περιουσία

Αυτό τώρα που προβληματίζει, ωστόσο όσον αφορά στην εκκλησιαστική περιουσία, είναι το πώς θα γίνει η αξιοποίηση. Σύμφωνα με το σχέδιο της 6ης Νοεμβρίου, το Ταμείο θα αναλάβει τη διαχείριση και την αξιοποίηση των από το 1952 και μέχρι σήμερα ήδη αμφισβητούμενων μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Εκκλησίας περιουσιών, αλλά και κάθε περιουσιακού στοιχείου της που εθελοντικά η ίδια η Εκκλησία θα θελήσει να παραχωρήσει προς αξιοποίηση.

Τα έσοδα θα επιμερίζονται κατά ίσο μέρος στην Πολιτεία και την Εκκλησία. Τα ανάλογα θα ισχύουν και για τις περιουσίες των επιμέρους μητροπόλεων, ήτοι των αμφισβητούμενων περιουσιών, αλλά και όσων εθελοντικά θα παραχωρήσουν στο ΤΑΕΠ.

Αντιδράσεις για την θρησκευτική ουδετερότητα

Η συντριπτική πλειοψηφία στην Ιεραρχία δεν βλέπει με «καλό μάτι» τις αλλαγές που προτείνονται από την κυβέρνηση εν όψει της συνταγματικής αναθεώρησης. Η εισαγωγή της θρησκευτικής ουδετερότητας με ό,τι αυτό συνεπάγεται και η αφαίρεση θεολογικών όρων -κυρίως οι λέξεις Αγία Τριάδα και Χριστός- από το Σύνταγμα ανατρέπει παραδόσεις και θεσμούς λένε μητροπολίτες που εξαρχής εξέφρασαν έντονες διαφωνίες και προβληματισμούς για τον τρόπο με τον οποίο θα ερμηνευθεί η ουδετερότητα.

Ακόμη πιο δύσκολη αναμένεται να είναι η νέα χρονιά για τις σχέσεις Αθήνας-Φανρίου.

Τα «μαύρα σύννεφα» τα οποία εμφανίστηκαν με την κόντρα που ξέσπασε ανάμεσα στις δυο πλευρές για το ναό του Αγίου Γεωργίου στο κτήμα Προμπονά (το Φανάρι κέρδισε δικαστικά) παραμένουν απειλώντας τις ισορροπίες.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο οποίος το 2018 δέχτηκε πόλδμο από τη Μόσχα για την πρωτοβουλία του να παραχωρήσει Αυτοκεφαλία στην Ουκρανική Εκκλησία, εξαρχής εξέφρασε ενστάσεις για τη συμφωνία Αρχιεπισκοπής-Μεγάρου Μαξίμου και την ενόχλησή του επειδή έγινε εν αγνοία του.
Ο υπουργός Παιδείας Κώστας Γαβρόγλου έσπευσε στο Φανάρι προσπαθώντας να ηρεμήσει το κλίμα το οποίο παραμένει τεταμένο.